



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 15. Christianus Daniae Rex apud Lutheram a Tillio Cæsus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

copiis populabundus in Silesiam profugit, jam Wallensteinio viribus haud impar. Adeo tum in rebellionem proclives, & in Cæsaris, Catholicorumque oppressionem incensi erant Protestantium animi, ut vix posteritati fidem facere videatur, tot millibus eorum cæsis, majores copias illico esse reparatas, lixis atque calonibus certatim confluentibus ad Mansfeldii signa, qui tamen fractas Palatini res erecturus negotium hoc bellica primum arte direxit, dolo promovit, cruentis consiliis moderatus est, & tandem infami morte expedit.

§. XV.

Christianus Daniæ Rex apud Lutheram a Tilio cæsus.

Parta hac victoria Wallensteinus recuperata Servesta Mansfeldium in Hungariæ Regnum penetrantem insequabatur, Daniæ vero Rex, postquam Georgium Luneburgicum Ducem a rebellium factione ad Cæsaris obsequium transisse compererat, Ernestum Vinarientem Ducem cum valido agmine in Osnabrugensem Episcopatum emisit, qui Widenburgo, Rederado, & Springa urbibus captis, Sanctimonialium cænobiorum, Ecclesiasticorum, civiumque ædes fu-

*Annal. Boic.
Adlzreit.
tom. 3. p. 3.
lib. II.
Lotich, l. c.*

Hist. Eccles. Tom. LVIII. D d ri

Sæc. XVII. ribundo militi diripiendas permittit, Cle-
A. C. 1626. ricos & Proceres Cæsari fidos, ingenti
 postea ære redimendos in captivitatem
 abstraxit, severisque exactioibus ex-
 haufit, eademque inhumanitate in Mo-
 nasterienses desæviens, omnes copias
 suas apud Guelpherbytum contraxit.
 Tillius vero, cum Mauritium Hassæ
 Landgravium hostilia meditari conspice-
 ret, e Paderbornensi ditone in Hafs-
 fos movens, Hirsfelda occupata Roten-
 burgi stativa tenuit, promotisque postea
 ea castris Mindensem urbem ad Vilsu-
 rgis ostium sitam expugnavit, tanta re-
 sistentium strage, ut ex bis mille quin-
 gentis qua civibus qua militibus no-
 nisi viginti vita superstites essent, et
 quod præfidiarii violato gentium iura
 Tillianos Legatos læsissent, ac impo-
 denti protervia Cæsareos convitiis op-
 pressissent: Demum Tillius continuata
 victoriarum cursu Gottingam deditione
 cepit, quam urbem obsidione liberato-
 rus Daniæ Rex, expugnationis infensæ
 Calenbergam invasit, quo cognito Tilli-
 us, dum Northeimium adhuc oblede-
 rat, Comitem Fürstenbergium cum
 quot legionibus emisit, qui tanto im-
 petu in Danos irrupit, ut mox eorum
 ordines perrumperet, ac paulopost
 omnes in fugam ageret, cæso Frey-
 gio Tribuno, sex Præfectis, & octu-
 gen

gentis gregariis militibus. Hac clade Sæc. XVII.
 territus Rex apud Guilielmum Neo- A.C. 1626.
 burgi Ducem bellicæ expeditionis suæ
 causam exponere, Cæsaremque super
 pacis transactione interpellare niteba-
 tur: verum dolosis ejusmodi artibus
 per Isabellam Belgii Gubernatricem e-
 lulis, Rex Northemio obsidione libe-
 rato, Eislebiam, aliasque ditiones
 Cæsari fidas, ac demum Brunvicen-
 sem Ducatum invasit, in Ligarianorum
 Provincias progressurus. Verum Til-
 lius presse ejus vestigia secutus, con-
 tracto omni exercitu, ne Rex ulterius
 progrediretur, inhibuit; unde Danus
 fugienti similis, ad Reesensem vicum,
 postea ad montes Barenbergenses re-
 cessit, ac demum prope Lutheram con-
 tinuis velitationibus infestatus, die vi-
 gesima quinta Augusti substitit. In-
 struuntur utrinque acies, resque ad
 prælii necessitatem deducitur, ac vige-
 sima octava die ejusdem Mensis ingen-
 tibus animis, masculisque ausibus di-
 micatur, Danis victoriæ auspicia jam-
 jam delibantibus; Bavari enim irruen-
 te hostili equitatu bis loco pulsi, pene
 tormenta, omnemque victoriæ spem
 amisissent, nisi Tilius a necessitate ani-
 mum, viresque mutuatus, sermone &
 exemplo fugitivos ad pugnam revo-
 casset, restauratisque ordinibus in Danos

D d 2

tanto

Sæc. XVII. tanto impetu, tantoque infuetæ fugæ
 A.C. 1626. ignominiam dispungendæ ardore re-
 duxisset, ut laxatis equestribus ordi-
 nibus Danicæ peditum legiones statio-
 nem sibi creditam rupto agmine dele-
 rerent, abjectisque indecore armis e-
 ques, pedesque sine Duce consuli me-
 tuoque dissipati, qua cuique patebat ad
 fugam via, erumperent, relictis otto-
 ginta sex vexillis, ac viginti duobus
 belli tormentis: Cæsa sunt Danorum
 plusquam quatuor millia, atque ex illis
 Philippus Hassiæ Landgravins, Fuch-
 sius Generalis, Nejabus, Peuzius, &
 Parizius: Expeditatu ferme omnes aut
 capti ac cæsi, præter triginta cohe-
 tes, quæ ex pugna fugitiuæ promissa
 vitæ gratia, sese victorum arbitrio reli-
 quere: Nec absque omine hæc victo-
 ria a Cæsaris hoste eadem die, quæ
 olim Ferdinandus creabatur Impera-
 tor, reportata est, & quidem de Chris-
 tiano *Lutheranæ* Confessionis vindictam
 in eo pago, qui solus in toto Christiano
 orbe *Lutheri* nomine fœdatus noscitur.
 Ceterum accepta hac clade Danicæ Re-
 Guelpherbytum, dein trans Albim
 recepit, ut collectis profligati exerci-
 tus sui reliquiis novos faceret delectos,
 fœderatosque suos ad vindictam in Cæ-
 sare incitaret. Eapropter pro obtine-
 dis belli subsidiis in Holsatia Ordini

num conventum habuit, suosque Le- Sæc. XVII.
 gatos in Hollandiam, Angliam & Gal- Sæc. 1626.
 lias ablegavit, inglorio tamen postre-
 mi sui conatus successu: vicissim vero
 Brunsvicensis & Luneburgensis Duces
 Cæsaris gratiam pacifici festinabant, pa-
 riterque Elector Brandenburgicus agnito
 Maximiliani Bavari Electoratu Cæsareis
 copiis transitum & annonam per suas di-
 ctiones promisit, quod idem etiam pol-
 licitus est Bogeslaus Pomeraniæ Dux.

§. XVI.

*Literæ gratulatoriæ Urbani VIII.
 Pontificis Maximi ad Tillium
 Belliducem.*

Hujus victoriæ fama Romam pervo-
 lante, Urbanus VIII. Pontifex Ma-
 ximus eandem Tillio Bavarici exerci-
 tus Belliduci gratulabatur transmissis
 hoc diplomate Apostolico: *Dilecte Fili
 Nobilis vir, salutem & Apostolicam bene-
 dictionem. Benedictus Dominus, qui do-
 cet manus tuas ad prælium, & digitos
 tuos ad bellum. His verbis alloqui decet
 nobilitatem tuam, quæ veræ militiæ leges
 esse testatur divina mandata, in timore Do-
 mini constituens laudem fortitudinis, qui
 has bellandi artes callet, eas victorias con-
 sequitur, quas tibi solemne est de hæretico-
 rum perfidia reportare, quare, Cæsarea*
 Dd 3 *castra*